

Belma Mustedanagić, bachelor prehrambene tehnologije - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	TEHNOLOŠKI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	Belma Mustedanagić, bachelor prehrambene tehnologije
Naziv Teme	Istraživanje prehrane dojenčadi uzrasta do dvije godine života na Unsko-Sanskom kantonu
Rezime/Abstract	Uvod: Pridavanje važnosti pravilnoj prehrani novorođenčadi i dojenčadi u prvim mjesecima ali i godinama života ima ključnu ulogu u postizanju optimalnog zdravlja u kasnijem periodu djetetovog života. Upravo iz tih razloga Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), Američka akademija za pedijatriju (AAP) i Europsko udruženje za dječiju gastroenterologiju, hepatologiju i prehranu (ESPGHAN) donijeli su preporuke za pravilnu prehranu novorođenčadi i dojenčadi u kojima je period isključivog dojenja do šest mjeseci, period ukupnog dojenja do dvije godine života, a uvođenje dohrane najranije od četvrtog pa do šestog mjeseca uz nastavak dojenja do druge godine života ili duže. Cilj rada: Glavni ciljevi rada su bili utvrditi vremenski period isključivog dojenja, utvrditi način prehrane dojenčadi od 0 do 2 godine, utvrditi stepen znanja i informisanost majki o prehrani dojenčadi i provjeriti stepen educiranosti u ustanovama i savjetovalištim za majke o prehrani dojenčadi. Metodologija: Istraživanje je provedeno na području Unsko-Sanskog kantona. U istraživanju je sudjelovalo 200 majki, a istraživanje je provedeno putem anketnog upitnika koji su popunjavale majke djece uzrasta od 1,5 do 3 godine. Rezultati i rasprava: Od ukupnog broja ispitanica, 84,50% počinje s dojenjem djeteta unutar prva 24 sata nakon rođenja dok je 29,50 % primilo dijete na prsa unutar 1 sata nakon rođenja. Nakon izlaska iz rodišta 91,00% je nastavilo dojiti dijete. Dojenčad su dojena u prvih 6 mjeseci života kod 45,50% ispitanica što je u skladu s preporukama, a manje od 6 mjeseci dojilo je 13% ispitanica. Duže od godinu dana doji 23,50% majki, što je u skladu s preporukama, a 38,00% ispitanica je prestalo dojiti između 6. i 12. mjeseci što nije u skladu sa smjernicama o zdravoj ishrani djece uzrasta do tri godine, gdje se preporučuje dojenje do dvije godine. Nakon prestanka dojenja 57,50% majki, u skladu s preporukama, kao zamjenu za majčino mlijeko daje djetetu tvorničke pripreme za dojenčad, dok se 27,00% odlučilo za svježe domaće kravlje mlijeko. Period uvođenja dohrane kod više od 54% ispitanica je od četvrtog do šestog mjeseca, što je u skladu sa europskim i američkim smjernicama. Kao prvi izbor pri uvođenju dohrane kod 57,00% ispitanica su voćni sokovi i voćne kaše. U dohrani je 87,00% majki koristilo pretežno domaću, kuhanu hranu. Kravlje mlijeko je 62% majki dalo tek nakon dvanaestog mjeseca života. Sve to je u skladu s preporukama WHO, ESPGHAN-a i AAP. Manje od 29% majki navodi da je preporuke i savjete o odabiru vrste mlijeka dobilo od doktora pedijatra u rodilištu i od patronažne sestre (7,50%). Savjete o načinu dojenja 39,50% ispitanica dobilo je od patronažne sestre, u savjetovalištim za trudnice 12,00% dok su od doktora pedijatra savjet o dojenju dobile 10,50% ispitanica. Preporuke o uvođenju dohrane manje od 48% majki je dobilo u ustanovama i savjetovalištim za trudnice. Ovo nije u skladu s preporukama gdje se ističe da su doktori pedijatri i patronažne sestre vrlo značajni u zdravstvenom odgoju trudnica, u nadzoru novorođenčadi, dojenčadi i male djece. Poznavanje pravilne prehrane prema aktuelnim vodičima za prehranu, u više od 50% ispitanica. Zaključak: Manje od 50% ispitanica hranilo je dijete isključivo majčinim mlijekom u prvih 6. mjeseci, dok je ukupno trajanje dojenja duže od 6. mjeseci u više od 50% ispitanica. U 54% slučajeva uvođenje dohrane započinje između 4. i 6. mjeseca što je u skladu s preporukama. Također, više od 50% ispitanica navodi da su im bile dostupne informacije o dojenju od strane zdravstvenih radnika što nije slučaj i sa uvođenjem dohrane. Stavovi i znanja o pravilnoj prehrani dojenčadi kod više od 50% majki je u skladu sa aktuelnim vodičima za prehranu novorođenčadi i dojenčadi. Ključne riječi: pravilna prehrana, prehrana dojenčadi, dojenje, uvođenje dohrane
Datum	20.01.2018
Predsjednik	Dr.sc. Azijada Beganlić, vanr. prof. za užu naučnu oblast: "Porodična/obiteljska medicina", Medicinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli x
Mentor	Dr.sc. Midhat Jašić, red. prof za užu naučnu oblast: "Nutricionizam" Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Tuzli
Član komisije	Dr.sc. Marizela Šabanović, docent za užu naučnu oblast: "Nutricionizam" Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	-
Dodatni detalji i lokacija	Javna odbrana magistarskog rada, održat će se u subotu, 20.01.2018. godine u 14:00 sati u Amfiteatru Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Tuzli.
Zavrsne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.